

Uppsala kommun
uppsala.kommun@uppsala.se
styrelsen-var-d-bildning@uppsala.se

Rektorn vid Fredrika Bremerskolan
ulrika.axelsson@uppsala.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter breddad tillsyn av Fredrika Bremerskolan
i Uppsala kommun

Tillsyn i Fredrika Bremerskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppsala kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Fredrika Bremerskolan besöktes av Skolinspektionen den 24 och den 25 september 2013.

Fakta om skolan

Fredrika Bremerskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-5. Vid skolan finns även ett fritidshem. Skolans ledning består av rektor och biträdande rektor. En platschef bistår rektor med övergripande organisatoriska frågor och samordning av verksamheten. Till skolan hör också en verksamhet som tar emot elever i behov av särskilt stöd även från andra skolor. Fredrika Bremerskolans rektor ansvarar för den verksamhetens personal, medan eleverna har sin klasstillhörighet i sin ursprungliga skola. Den pedagogiska personalen är uppdelad i fem arbetslag med följande ansvar: förskoleklass, fritidshem, årskurs 1, årskurs 2-3 och årskurs 4-5. Skolan har 228 elever varav 44 i förskoleklass. I fritidshemmets verksamhet deltar 155 elever.

Kunskapsresultat

Av den nationella statistiken för läsåret 2011/12 framgår att andelen elever på skolan som nådde kravnivån på de nationella delproven i matematik i årskurs 3 var 65,8 procent. Motsvarande andel i svenska var 69,2 procent. För riket var andelen 71,6 procent i matematik och 73,8 procent i svenska. Skolans egna resultat för 2012/13 visar att resultaten i matematik förbättrats med 5,2 procent och resultaten i svenska med 7,8 procent under det läsåret. Några nationella jämförelser finns ännu inte för läsåret 2012/13. Skolan har inga sammanställningar av resultaten i övriga ämnen.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att verksamheten i Fredrika Bremerskolan har vissa områden som måste förbättras.

Trots att Fredrika Bremerskolan har rutiner för skolans kvalitetsarbete visar tillsynen att rektorn behöver ta större ansvar för att utveckla kvalitetsarbetet, det vill säga följa upp, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Skolans kvalitetsarbete behöver mera systematiskt ta sin utgångspunkt i sambandet mellan skolans resultat och kvali-

teten i undervisningen. Därför behöver rektorn se till att lärarna ges möjlighet att reflektera över skolans resultat i alla ämnen och diskutera innehåll och arbetssätt för att därigenom utveckla, ompröva och utvärdera undervisningen. Detta är angeläget, inte minst för att i högre grad anpassa undervisningen till alla elever och stödja dem i att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Utredningen visar också att det av planen mot kränkande behandling inte framgår vilka åtgärder som avser vilken av skolans verksamheter. För att säkerställa att de åtgärder som vidtas förebygger och förhindrar kränkande behandling är det viktigt att åtgärderna är anpassade till var och en av verksamheterna.

Dessutom har skolan brister vad gäller kompetens för studie- och yrkesvägledning, vilket innebär att eleverna inte får tillgång till den vägledning som de har rätt till.

Slutligen saknar skolans åtgärdsprogram uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att det i skolans plan mot kränkande behandling för varje verksamhet tydligt framgår vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året, samt hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid Fredrika Bremerskolan finns en plan mot kränkande behandling, vid skolan benämnd Likabehandlingsplan. Planen är gemensam för Fredrika Bremerskolan och Gamla Uppsala Skola. Av planen framgår syftet med planen, hänvisningar till skollagen, definitioner av relevanta begrepp, uppgifter om rutiner och ansvarsfördelning samt uppgifter om vilka främjande åtgärder som skolorna arbetar med. Planen innehåller också en utvärdering av föregående års plan, en redovisning av vilka områden som skolan behöver arbeta vidare med under det aktuella läsåret, samt vilka nya utvecklingsområden som lagts till.

De åtgärder som redovisas är de samma för båda skolorna, men skolorna behöver ha var sin plan mot kränkande behandling. Eftersom det dessutom, förutom förskoleklass och årskurserna 1-5, även finns ett fritidshem vid Fredrika Bremerskolan, behöver det i planen anges vilka åtgärder som riktar sig till vilka verksamheter. Dessa har olika inriktningar både beträffande innehåll, omfattning och lokaler och det är därför inte troligt att samma åtgärder är relevanta för dem alla.

Skolinspektionen bedömer därför att Fredrika Bremerskolan inte har en egen plan mot kränkande behandling och att det inte tydligt framgår vilka åtgärder som ska vidtas i vilken av de olika verksamheterna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs åtgärda bristen.

Författning

6 kap. 6 § och 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan, som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, samt att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektor ska också ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Av dokumentstudier och intervjuer med skolledning, lärare och elevhälsa framgår att skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolan följer upp och utvärderar elevhälsoplan, plan mot kränkande behandling (vid skolan benämnd likabehandlingsplan), arbetsmiljöplan och krisplan utifrån ett årshjul. Av detta framgår när de olika uppföljningarna ska göras och hur de ska utvärderas.

För att kunna säkerställa att inriktningen på ett systematiskt kvalitetsarbete är de nationella mål som finns uppsatta i författningarna, är en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten på skolövergripande nivå ett väsentligt underlag för fortsatt planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Av utredningen framgår att skolan sammanställer resultat av de nationella proven i matematik och svenska, men att det inte görs någon sammanställning av resultaten i övriga ämnen. Därmed saknas ett viktigt underlag för det systematiska kvalitetsarbetet vid skolan.

Skolinspektionens samlade bedömning är därför att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i dokumentationen av detta.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna och de som avser att påbörja utbildning har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som har för avsikt att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Vid intervju med rektor framkommer att Fredrika Bremerskolan saknar tillgång till personal med kompetens för studie- och yrkesvägledning. Istället för insatser av studie- och yrkesvägledare bjuder skolan in elevernas vårdnadshavare, som får berätta om sina yrken. Dessutom gör lärare och elever studiebesök på olika arbetsplatser. Skolan ser detta som ett alternativ till studie- och yrkesvägledning.

Skolinspektionen bedömer att de insatser som vid Fredrika Bremerskolan ersätter studie- och yrkesvägledningen inte tillgodoser den vägledning som eleverna har rätt till.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans tillgång till studie- och yrkesvägledning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 29 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun en anmärkning.

Uppsala kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 30 januari 2014.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det av skolans åtgärdsprogram framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Utredningen visar att de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Om dessa

uppgifter saknas i programmet är det svårt att ta ställning till om de åtgärder som har vidtagits har haft avsedd effekt.

Skolinspektionen bedömer därför att åtgärdsprogrammen måste kompletteras med uppgifter om uppföljning och utvärdering av åtgärderna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Skolinspektionen riktar därför en anmärkning mot huvudmannen, som uppmanas åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Lena Rostock.

På Skolinspektionens vägnar

Kristina Dhenstrand
Utredare/Beslutsfattare

Kerstin Ekenberg
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformer Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.